

ÎNCHEIERE

24 decembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Sveatoslav Moldovan
Iurie Bejenaru
Mariana Pitic
Nicolae Craiu

examinând cererea de recuzare înaintată de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orășenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi, judecătorilor Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, Maria Ghervas și Nina Vascan,

de la judecarea cererii de revizuire declarată de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orășenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi împotriva deciziei din 21 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orășenesc Vatra împotriva lui Efim Roșca, Tamarei Roșca, Rodicăi Roșca, lui Pavel Musteața și Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, intervenienți accesorii notarii publici Alexandru Stahurschi, Ana Patlavschi, Maria Stog și Olga Kiseliova cu privire la declararea nulității actelor juridice și radierea dreptului de proprietate,

c o n s t a t ă :

La 29 iunie 2016 Primăria orașului Vatra s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva lui Efim Roșca, Rodicăi Roșca și Oficiului Teritorial Cadastral Chișinău, prin care a solicitat declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX din 08 februarie 2008, a contractului de donație nr. 6248 din 15 aprilie 2016, încheiat între Tamara Roșca, Efim Roșca și Rodica Roșca, restabilirea situației anterioare, prin restituirea către proprietarul Primăria or. Vatra a sectorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX, radierea dreptului de proprietate a lui Efim Roșca asupra sectorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX.

La 30 ianuarie 2017 Primăria orașului Vatra și Consiliul orășenesc Vatra au depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Efim Roșca, Tamarei Roșca, Rodicăi Roșca, lui Pavel Musteața și ÎS „Cadastru”, prin care au solicitat

declararea nulității extrasului din decizia Consiliului orășenesc Vatra nr. 7.19 din 01 septembrie 2006 eliberat lui Efim Roșca, titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX din 08 februarie 2008, a contractului de donație nr. 6248 din 15 aprilie 2016, încheiat între Tamara Roșca, Efim Roșca și Rodica Roșca, a contractului de donație nr. 2857 din 31 mai 2016, încheiat între Rodica Roșca și Efim Roșca, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 8201 din 25 octombrie 2016, încheiat între Efim Roșca și Pavel Musteața, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 4632 din 27 decembrie 2016, încheiat între Pavel Musteața și Efim Roșca, radierea dreptului de proprietate a lui Efim Roșca asupra sectorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX, cu reînregistrarea dreptului de proprietate asupra sectorului de teren pe numele autorității publice locale a orașului Vatra, reînregistrarea sectorului de teren cu suprafața de 0,06 ha amplasat în or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX, nr. cadastral XXXXX pe numele autorității administrației publice locale a orașului Vatra. (f.d. 3-6, vol. II)

Prin încheierea din 16 noiembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani au fost conexate într-un singur proces cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Primăria or. Vatra împotriva lui Efim Roșca, Rodicăi Roșca și OTC Chișinău privind declararea nulității actelor juridice și cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Primăria or. Vatra și Consiliul or. Vatra împotriva lui Efim Roșca, Tamarei Roșca, Rodicăi Roșca, lui Pavel Musteața și ÎS „Cadastru” privind declararea nulității actelor juridice. (f.d. 166-168, vol. I)

Prin încheierea din 14 decembrie 2017 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a înlocuit în proces ÎS „Cadastru” cu succesorul său în drepturi Instituția Publică „Agenția Servicii Publice”. (f.d. 194-195, vol. I)

Pe parcursul examinării cauzei reclamanții Primăria or. Vatra și Consiliul or. Vatra și-au concretizat pretențiile înaintate către Efim Roșca, Tamara Roșca, Rodica Roșca, Pavel Musteața și IP „Agenția Servicii Publice”, prin care au solicitat anularea extrasului din decizia Consiliului or. Vatra nr. 7.19 din 01 septembrie 2006, eliberat lui Efim Roșca, ca fiind eliberat cu încălcarea competenței, declararea nulității titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren XXXXX din 08 februarie 2008, a contractului de donație nr. 6248 din 15 aprilie 2016, încheiat între Tamara Roșca, Efim Roșca și Rodica Roșca, a contractului de donație nr. 2857 din 31 mai 2016, încheiat între Rodica Roșca și Efim Roșca, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 8201 din 25 octombrie 2016, încheiat între Efim Roșca și Pavel Musteața, a contractului de vânzare-cumpărare nr. 4632 din 27 decembrie 2016, încheiat între Pavel Musteața și Efim Roșca, radierea dreptului de proprietate al lui Efim Roșca asupra sectorului de teren cu nr. cadastral XXXXX, amplasat în or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX, repunerea părților în situația anterioară prin reînregistrarea sectorului de teren, cu suprafața de 0,06 ha, amplasat în or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX, nr. cadastral XXXXX pe numele autorității administrației publice locale a or. Vatra, precum și încasarea cheltuielilor de asistență juridică în cuantum de 5000 lei. (f.d.1-2 vol. III)

Prin încheierea din 11 iunie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani au fost atrași în proces în calitate de intervenienți accesorii notarii publici Alexandru Stahurschi, Ana Patlavschi, Maria Stog și Olga Kiseliova. (f.d. 58-59, Vol. III).

Prin hotărârea din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani s-a admis parțial acțiunea depusă de către Primăria și Consiliul or. Vatra. S-a declarat nul extrasul din anexa nr. 2 a deciziei Consiliului or. Vatra nr. 7.19 din 01 septembrie 2006, prin care lui Efim Roșca i-a fost repartizat teren de pământ cu suprafața de 0,06 ha, situat în mun. Chișinău, or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX. S-a declarat nul titlul de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX din 08 februarie 2008, eliberat lui Efim Roșca, privind atribuirea în proprietatea acestuia a terenului de pământ destinat pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, situat în mun. Chișinău, or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX. S-a declarat nul contractul de donație nr. 6248 din 15 aprilie 2016, încheiat între Efim Roșca, Tamara Roșca și Rodica Roșca asupra terenului de pământ destinat pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, nr. cadastral XXXXX, situat în mun. Chișinău, or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX, autentificat de notarul public Alexandru Stahurschi. S-a declarat nul contractul de donație nr. 2857 din 31 mai 2016, încheiat între Rodica Roșca și Efim Roșca asupra terenului de pământ destinat pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, nr. cadastral XXXXX, situat în mun. Chișinău, or. Vatra, str. XXXXX XXXXX, autentificat de notarul public Ana Patlavschi. S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 8201 din 25 octombrie 2016, încheiat între Efim Roșca și Pavel Musteața asupra terenului de pământ destinat pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, nr. cadastral XXXXX, situat în mun. Chișinău, or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX, autentificat de notarul public Maria Stog. S-a declarat nul contractul de vânzare-cumpărare nr. 4632 din 27 decembrie 2016, încheiat între Pavel Musteața și Efim Roșca asupra terenului de pământ destinat pentru construcții cu suprafața de 0,06 ha, nr. cadastral XXXXX, situat în mun. Chișinău, or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX, autentificat de către notarul public Olga Kiseliova. S-au repus părțile în situația anterioară, prin restituirea sectorului de teren cu numărul cadastral XXXXX, cu suprafața de 0,06 ha, situat în mun. Chișinău, or. Vatra, str. XXXXX, XXXXX, către proprietarul Consiliul or. Vatra, mun. Chișinău. În rest, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca neîntemeiată. (f.d. 113-114, 126-137, vol. III)

La 26 iulie 2018 și la 23 august 2018 Efim Roșca și Primăria or. Vatra au depus cereri de apel împotriva hotărârii din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani.

Prin decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău s-au respins apelurile declarate de către Efim Roșca și Primăria or. Vatra și s-a menținut hotărârea din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani. (f.d. 197, 198-209, vol. III)

La 18 februarie 2019 și 08 aprilie 2019 Efim Roșca a declarat recurs și recurs suplimentar, prin care a solicitat casarea deciziei din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și a hotărârii din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani, cu emiterea unei noi hotărâri prin care a scoate de pe rol capetele de cerere privind declararea nulității extrasului din anexa nr. 2 a deciziei Consiliului or. Vatra nr. 7.19 din 01 septembrie 2006 și a titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren nr. XXXXX din 08.02.2008, eliberat lui Efim Roșca și respingerea capetelor de cerere privind declararea nulității contractelor de donație și a contractelor de vânzare-cumpărare. (f.d. 5-16, 17-18, 27-29, vol. IV)

Prin decizia din 21 iunie 2019 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție s-a admis recursul declarat de către Efim Roșca. S-a casat decizia din 27 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 25 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani emise în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orașenesc Vatra împotriva lui Efim Roșca, Tamarei Roșca, Rodicăi Roșca, lui Pavel Musteața și Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, intervenienți accesorii notarii publici Alexandru Stahurschi, Ana Patlavschi, Maria Stog și Olga Kiseliova cu privire la declararea nulității actelor juridice și radierea dreptului de proprietate și s-a emis o nouă hotărâre, prin care s-a respins cererea de chemare în judecată depusă de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orașenesc Vatra împotriva lui Efim Roșca, Tamarei Roșca, Rodicăi Roșca, lui Pavel Musteața și Instituției Publice „Agenția Servicii Publice”, intervenienți accesorii notarii publici Alexandru Stahurschi, Ana Patlavschi, Maria Stog și Olga Kiseliova cu privire la declararea nulității actelor juridice și radierea dreptului de proprietate ca fiind neîntemeiată.

La 29 noiembrie 2019 Primăria orașului Vatra și Consiliul orașenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi, au înaintat cerere de revizuire, solicitând casarea deciziei din 21 iunie 2019 a Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, cu reținerea cauzei pentru rejudecarea recursului declarat de către Efim Roșca, în alt complet de judecători. (f.d. 72-80, vol. IV)

La 23 decembrie 2019 Primăria orașului Vatra și Consiliul orașenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi au depus cerere de recuzare judecătorilor Maria Ghervas și Nina Vascan, prin care au solicitat înlăturarea de la examinarea cererii de revizuire, cu desemnarea judecătorilor pentru examinarea acestei cereri.

În motivarea cererii de recuzare au invocat că pune la îndoială nepărtinirea judecătorilor, deoarece în cererea de revizuire au fost invocate niște circumstanțe recent descoperite, care însă existau la data examinării anterioare a cauzei, iar magistrații Maria Ghervas și Nina Vascan au manifestat o atitudine ostilă față de avocatul autorității publice indicând cu bună știință în decizia adoptată niște date vădit false.

Au indicat că un atribut esențial al unui proces îl reprezintă principiul imparțialității judecătorului. Articolul 116 din Constituția Republicii Moldova stabilește că judecătorii instanțelor judecătorești sunt independenți, imparțiali și inamovibili potrivit legii.

Au mai menționat că legea procesuală îi interzice judecătorului să participe la o nouă judecare a cauzei în procedura căii extraordinare de atac (revizuirea) dacă a mai participat în calitate de judecător la examinarea aceleiași cauze în prima instanță, într-o cale ordinară sau extraordinară de atac, precum și în cazul participării ca judecător de instrucție.

Acest fapt presupune că cererile de revizuire nu pot fi repartizate judecătorilor care s-au pronunțat anterior printr-o hotărâre asupra fondului unei cauze a cărei revizuire se cere.

Prin urmare, autoritatea publică locală a or. Vatra este de părere că circumstanțele descrise denotă imparțialitatea judecătorilor.

Studiind cererea de recuzare a judecătorilor, Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție va respinge cererea de recuzare înaintată de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orașenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi, judecătorilor Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, Maria Ghervas și Nina Vascan, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 50 alin. (1) Cod de procedură civilă judecătorul care judecă cauza urmează a fi recuzat dacă: a) la judecarea anterioară a cauzei a participat în calitate de martor, expert, specialist, interpret, reprezentant, grefier, executor judecătoresc, arbitru sau mediator; b) se află în raporturi de rudenie până la al patrulea grad inclusiv sau de afinitate până la al treilea grad inclusiv cu vreuna dintre părți, cu alți participanți la proces sau cu reprezentanții acestora; b¹) o rudă a sa până la al patrulea grad inclusiv sau un afin până la al treilea grad inclusiv a participat, ca judecător, la judecarea aceleiași cauze; b²) este rudă până la al patrulea grad inclusiv sau afin până la al treilea grad inclusiv cu un alt membru al completului de judecată; c) este tutore, curator sau adoptator al uneia dintre părți; d) și-a expus opinia asupra cauzei care se judecă; e) are un interes personal, direct sau indirect, în soluționarea cauzei ori există alte împrejurări care pun la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea lui.

Prin prisma art. 52 alin. (2) Cod de procedură civilă propunerea de recuzare de la judecată se face oral sau în scris pentru fiecare în parte, trebuie să fie motivată și prezentată până la începerea dezbaterii cauzei în fond.

Luând în considerare că obiectul cererii de recuzare vizează imparțialitatea judecătorilor, prin prisma articolului 52 alin. (5) din legea citată, instanța de recurs subliniază că nu se admite recuzarea judecătorilor din suspiciune în imparțialitatea lui dacă nu sunt cunoscute temeiurile de drept și de fapt pentru înaintarea recuzării.

Mai mult, completul judiciar invocă jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care statuează că „atunci când se hotărăște dacă într-o anumită cauză există motive legitime de a bănuși că un complet nu este imparțial, punctul de vedere al celor, care pretind că acesta nu este imparțial, este important, dar nu decisiv. Ceea ce este decisiv este dacă această bănușială poate fi obiectiv justificată” (a se vedea cauza Ferrantelli and Santangelo v. Italy, 7 august 1996, parag. 58 și cauza Toconoși profesorii Prometești v. Moldova, 26 septembrie 2007, parag. 29).

În speța de față, declaranții, având calitate procesuală de revizuenți, au invocat suspiciuni cu privire la neobiectivitatea și părtinirea judecătorilor Maria Ghervas și Nina Vascan, motivând că în cererea de revizuire au fost invocate niște circumstanțe recent descoperite, care însă existau la data examinării anterioare a cauzei, iar magistrații Maria Ghervas și Nina Vascan au manifestat o atitudine ostilă față de avocatul autorității publice indicând cu bună știință în decizia adoptată niște date vădit false.

Colegiul, examinând cererea de recuzare depusă de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orașenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi, reține că judecătorii Maria Ghervas și Nina Vascan, la examinarea cererii de recurs depusă de către Efim Roșca au dat dovadă de obiectivitate și nepărtinire la examinarea recursului apreciind la justa lor valoare toate probele prezentate, or,

argumentele invocate de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orășenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi se referă la constatarea instanței de judecată din decizia din 21 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție.

Cu referire la argumentul că judecătorii Maria Ghervas și Nina Vascan nu pot participa la examinarea cererii de revizuire depusă de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orășenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi asupra deciziei din 21 iunie 2019 a Curții Supreme de Justiție, Colegiul lărgit reține că prevederile legale indică că cererea de revizuire se soluționează de instanța care a emis o nouă hotărâre.

Prin urmare, participarea judecătorilor Maria Ghervas și Nina Vascan la examinarea prezentei cereri de revizuire nu contravine prevederilor art. 49-50 Cod de procedură civilă și nu constituie împrejurare, care ar pune la îndoială obiectivitatea și nepărtinirea judecătorilor.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa, având în vedere că în sensul art. 6 § 1, instanța trebuie să fie imparțială, învederează că imparțialitatea se definește de regulă prin lipsa oricărei prejudecăți sau atitudini părtinitoare și poate fi analizată în diverse moduri [Wettstein împotriva Elveției, pct. 43; Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 93].

Imparțialitatea trebuie evaluată [Micallef împotriva Maltei (GC), pct. 93]: potrivit unui demers subiectiv, ținându-se seama de convingerea personală și comportamentul judecătorului, adică dacă acesta a demonstrat părtinire sau prejudecăți personale în cauză; potrivit unui demers obiectiv, care constă în a stabili dacă instanța a oferit, în special prin compunerea sa, suficiente garanții pentru a exclude orice îndoială legitimă cu privire la imparțialitatea sa. Delimitarea între imparțialitatea subiectivă și imparțialitatea obiectivă nu este totuși ermetică, deoarece nu doar comportamentul unui judecător poate, din punctul de vedere al unui observator extern, să genereze îndoieli obiectiv justificate cu privire la imparțialitatea sa (demers obiectiv), dar poate viza și chestiunea opiniei sale personale (demers subiectiv). Astfel, în cazurile în care poate fi dificil să se aducă dovezi pentru a contrazice prezumția de imparțialitate subiectivă a judecătorului, cerința de imparțialitate obiectivă acordă o garanție mult mai importantă [a se vedea Micallef împotriva Maltei (MC), pct. 95 și 10].

De asemenea, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului în jurisprudența sa reliefa că imparțialitatea obiectivă a judecătorilor ține de evaluarea aparențelor necesare excluderii unei bănuieli rezonabile privind imparțialitatea judecătorului în temeiul anumitor fapte verificabile.

Pornind de la criteriile enunțate de apreciere a imparțialității judecătorului, precum și circumstanțele invocate de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orășenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi, în susținerea cererii de recuzare a judecătorilor Maria Ghervas și Nina Vascan, Completul lărgit conchide că acestea nu indică la existența unor împrejurări ce ar confirma bănuială rezonabilă privind imparțialitatea și obiectivitatea magistraților recuzați.

Considerentele expuse anterior permit completului Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție de a conchide că, în lipsa unor motive plauzibile, cererea de recuzare este una neîntemeiată și urmează a fi respinsă.

În temeiul celor expuse, conducându-se de art. 50, 52, 53, 269-270 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge cererea de recuzare a judecătorilor Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție Maria Ghervas și Nina Vascan, înaintată de către Primăria orașului Vatra și Consiliul orașenesc Vatra, reprezentate de avocatul Igor Hlopețchi.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței, judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru

Mariana Pitic

Nicolae Craiu